CAPITOLUL XI

PENTRU RABDARE

1) Intrebat-a un frate pe un parinte iscusit, zicand : rogu-te, parinte, spune-mi, care fapta este mai folositoare si mai odihnitoare omului ? Raspuns-a lui batranul : fiule, fapta cea mai folositoare si mai odihnitoare omului este aceasta : unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu. Zis-a fratele, spune-mi, parinte, in ce chip si cum este aceasta unire a voii omului cu voia lui Dumnezeu ? Zis-a lui batranul : fiule, unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu este aceasta si in acest chip : Doamne, iata de acum inainte imi unesc toata voia mea cu a Ta, ca de acum inainte sa nu se mai impotriveasca, nici sa mai banuiasca voia mea voii Tale, ci orice va vrea si va fi iubit voii Tale, aceea va vrea si va iubi voia mea. De va vrea si va fi placut voii Tale sa nu-mi vina mie scarbe si suparari si neajunsuri, sau boala trupului meu, sau orice alte primejdii, sau pedeapsa, acelea le va vrea si vor fi placute si bineprimite si voii mele. Asijderea, de va vrea si va fi primit si bine placut voii Tale si se va porni un frate oarecare asupra mea cu mare ocara si sudalma si defaimare pana si cu bataie, acestea vor fi placute si bine primite si voii mele. Toate care vor fi primite, placute si iubite voii Tale, acelea vor fi placute, iubite si primite si voii mele si de acum inainte voia mea din voia Ta nu va iesi, nici nu se va desparti, stiind ca voia Ta este totdeauna spre binele si folosul meu si fara de voia Ta nimic nu se lucreaza nici nu se face in lume. De mi-a facut mie cineva vreo scarba sau suparare, voia Ta asa a vrut si voia mea asa voieste. Iata, fiule, ti-am spus care fapta e mai folositoare si mai odihnitoare omului si ti-am aratat in ce chip este unirea voii omului cu voia lui Dumnezeu, Deci, mergi si fa asa si vei fi pururea odihnit si te vei mantui !

2) Un frate l-a intrebat pe un parinte oarecare, zicand : daca se va intampla sa se porneasca un frate asupra mea cu manie sau cu mandrie si va incepe inaintea oamenilor a ma ocari, a ma defaima si a ma batjocori, spune-mi, parinte, ce voi face, atunci, ca sa nu mi se tulbure inima asupra acelui frate, auzind eu atata ocara, defaimare si batjocura inaintea atator oameni cinstiti ? Raspuns-a batranul : la o intamplare ca aceasta ne-a lasat noua chip de mare folos fericitut David, imparatul Ierusalimului, cand se ridicase asupra lui cu mare putere Absalom, feciorul lui si alerga dupa el, sa-l ajunga si sa-l omoare si sa-i ia imparatia. Si fugand el si ostenii si slujitorii casei lui, mergea pe sub un deal. Iar un mm oarecare, ce se chema Semei, a inceput sa strige in gura mare din acel deal, sa-l ocarasca si sa-l defaime pe imparat in auzul lui si a tuturor slugilor lui. Inca si cu pietre arunca din deal asupra imparatului, iar ostenii si slujitorii care erau cu imparatul, nemaiputand suferi ocara si batjocura acelui om fara de omenie, au grait imparatului, zicand : imparate, pentru ce taci ? Porunceste sa taiem capul acelui caine rau, ca nu mai putem suferi o ocari si batjocura ca aceasta asupra stapanului nostru, de la un caine ca acela ! Zis-a lor imparatul : nu, nici un rau sa nu-i faceti ca Dumnezeu ii porunceste sa ma ocarasca si sa ma blesteme si sa imi zica acele cuvinte. Deci si tu, fiule, cand se va porni un frate cu mandrie sau cu manie asupra ta si te va ocari si te va batjocori inaintea oamenilor, atunci socoteste si zi in gandul tau asa : acestui frate, Dumnezeu ii porunceste sa-mi zica mie aceste cuvinte. Si acestea zicand in gandul tau, indata se va limpezi si se va linisti tulburarea inimii tale. Asa fa, fiule si vei fi linistit.

3) Zis-a un parinte oarecare : stejarul de nu va fi clatinat de vanturi, nici nu va creste, nici radacina nu va slobozi. Asa si calugarul : de nu va patimi si nu va rabda, nu poate sa fie ostas a lui Hristos.

4) Zis-a un parinte : fiilor, pentru aceasta nu sporim in fapte bune nici nu cunoastem masura noastra, pentru ca nu avem rabdare in lucrile pe care le incepem. Noi fara osteneala voim sa castigam bunatatile, umblam din loc in loc vrand sa aflam loc de odihna unde nu este diavol, caci calugarul care se sileste si se osteneste cateva zile, apoi se trandaveste si slabeste si iar se sileste si iar se leneveste. Unul ca acesta nu sporeste nimic, nici rabdare nu poate sa castige.

5) Un frate oarecare, daca a venit ziua inceperii Sfantului si Marelui Post, a pus in sine hotarare si fagaduinta inaintea lui Dumnezeu, ca nu va iesi din chilia lui afara pana in ziua Sfintelor Pasti. Si asa si-a gatit in chilia sa toate cele ce-i trebuiau lui in timpul postului pana la Pasti. Si s-a inchis tare ca sa nu poata intra nimeni la dansul. Iar vrajmasul diavol, neputand rabda hotararea si fagaduinta acelui frate si inceperea cea buna si silinta lui, a vrut sa-l sminteasca din hotararea sa, sa-l scoata afara din chilie si sa-si calce fagaduinta pe care a facut-o inaintea lui Dumnezeu. Si asa i-a umplut chilia cu paduchi de lemn puturosi, atat de multi, incat nu era nicaieri loc in chilie, cat ai pune varful degetului unde sa nu fie paduchi. Peste tot era plin si nu se vedeau peretii chiliei, nici podelele, nici painea, nici apa si toate vasele erau pline. Iar el vazand atata uraciune si grozavie si o pedeapsa ca aceea in chilie, se mira foarte. Si a cunoscut ca este ispita diavoleasca, dar rabda mereu vitejeste si se intarea, zicand in cugetul sau : macar de ma va pedepsi Dumnezeu pana la moarte, dar eu din chilie afara pana in ziua Pastilor nu voi iesi. Dupa cum am fagaduit lui Dumnezeu, asa voi face. Iar Dumnezeu vazand barbateasca lui rabdare, cand a fost in duminica a treia a Sfantului Post, a poruncit furnicilor sa intre in chilia lui, sa-i scoata toti paduchii din chilie. Si asa au venit, si au intrat in chilia lui o multime de furnici, ca la un razboi cu mare vitejie si cu manie asupra paduchilor de lemn. Si au acoperit multimea furnicilor toti paduchii. Fratele stand, cauta si se minuna de un lucru ca acesta, ca fiecare furnica iesea din chilie pe ferestre, pe unde intrase, tragand cate un paduche de lemn afara. Si asa, intr-un ceas i-au scos si i-au curatit pe toti din chilie. Pentru aceea, fratilor, buna este rabdarea in ispite, pentru ca cei ce rabda cu multumita, ajung la bun sfarsit.

6) Odata a venit un om la Schit, avand suparare de duh necurat. Petrecand el multa vreme la Schit, n-a simtit nici un folos sau usurare. Iar unui parinte oarecare facandu-i-se mila, a facut rugaciune catre Dumnezeu pentru dansul si l-a insemnat pe fata cu semnul Cinstitei Cruci. Iar dracul fiind strarmtorat si necajit de acel parinte, i-a grait, zicand : ma gonesti pe mine din acest om, dar sa stii ca daca ma gonesti, la tine voi veni. Zis-a lui acest parinte : vino la mine, ca eu cu bucurie te voi primi. Si asa iesind necuratul duh din acel om, a mers si s-a lipit de parintele. Si indata a inceput a-l ingreuia, si a-l necaji si asa, doisprezece ani l-a necajit cu fel de fel de ispite. Iar batranul rabda si se ruga lui Dumnezeu cu priveghere si cu mult post, muncind duhul care petrecea cu dansul. Mancarea lui era in toate zilele numai cate doisprezece samburi de finici. Dupa doisprezece ani nemaiputand necuratul duh sa-l sufere pe calugar, l-a parasit si a fugit de la dansul. Iar batranul vazand dracul ca a fugit, i-a zis : pentru ce ma parasesti si fugi de

la mine ? Mai intoarce-te si mai petreci cu mine ! Zis-a lui dracul : Dumnezeu sa te pedepseasca calugare, ca numai Acela va putea sa te biruiasca ! Si acestea zicand, s-a dus cu rusine.

7) Zis-a un parinte oarecare : ceara de nu se va infierbanta in foc, sa se moaie, nu se va putea tipari pecetea ce vei pune peste dansa. Asa si omul : de nu va fi muiat de fierbinteala focului scarbelor, bolilor, ostenelilor, suferintelor si a ispitelor, nu se poate tipari intr-insul pecetea Sfantului Duh. Ca pentru aceasta zice Domnul Sfantului Apostol Pavel : ajunga-ti darul Meu, ca puterea Mea intru neputinte se savarseste. Si insusi Pavel zice : cu dulceata este mie a ma lauda pentru neputintele mele, ca sa se salasluiasca in mine puterea lui Hristos. Asa si tu, fiule, dupa putinta ta rabda pentru Domnul cu multumire scarbele, necazurile, naprasnele, bolile si ispitele ce-ti vor veni dupa voia lui Dumnezeu pentru folosul tau; ca numai prin rabdarea scarbelor cu multumire va intra omul in imparatia lui Dumnezeu, precum insusi Domnul zice : cu multe scarbe se cade a intra in Imparatia cerurilor.

8) Un frate l-a intrebat pe un parinte iscusit in intelegerea Sfintelor Scripturi : ce este, parinte, ca toate scrierile sfintilor parinti invata si marturisesc ca scarbele si ispitele sunt darurile cele mai mari si mai cinstite si mai iubite lui Dumnezeu ? Si ca primirea scarbelor cu bucurie si rabdarea lor cu multumire, este fapta cea mai iubita si mai placuta lui Dumnezeu de la fiii oamenilor si mai folositoare omului decat toate celelalte bunatati. Deci, acestea fiind darurile lui Dumnezeu cele mai mari, mai iubite si mai folositoare omului decat toate celeialte bunatati, pentru ce nu le primesc oamenii cu bucurie si nu le rabda cu multumire ? Ci de se intampla si vine cuiva cu vrerea lui Dumnezeu vreo scarba oarecare, sau boala trupeasca, el indata tanjeste si se mahneste si nu este bucuros omul in toata viata lui sa aiba scarbe si suparare si ispita sau boala trupeasca in lumea aceasta. Raspuns-a lui batranul : aceasta, fiule, este din neadevarata si neintreaga si necurata credinta pe care o au oamenii catre Dumnezeu. Caci tot crestinul si mai ales calugarul, care nu primeste cu bucurie si nu rabda cu multumire isptele si scarbele ori in ce chip, acela sa se stie ca nu are credinta cea adevarata si intreaga in Hristos Dumnezeu, ci credinta lui este necurata, amestecata cu necredinta si crestinatatea lui este amestecata cu paganatate si unuia ca acela sa nu i se para ca va castiga vreun dar de la Dumnezeu, pentru ca darurile lui Dumnezeu prin primirea si rabdarea scarbelor se castiga precum insusi Dumnezeu zice : prin rabdarea voastra va veti castiga sufletele voastre. Iar crestinul, mai ales calugarul, care are adevarata, intreaga, curata si buna credinta catre Dumnezeu, acela cu mare bucurie primeste si cu mare multamita rabda ispitele si scarbele ce-i vin dupa voia si slobozirea lui Dumnezeu, stiind si crezand ca ele sunt cununile si toata cinstea vietii vesnice. Zis-a lui fratele : adevarat, asa este parinte ! Foarte mult, m-am folosit de cinstitele tale cuvinte.

9) Zia-a un parinte : daca-ti va trimite Dumnezeu vreo boala trupului, sa nu cumva sa te mahnesti sau sa te scarbesti, ca unul din cei necredinciosi, de vreme ce Stapanul si Facatorul tau vrea sa-ti lamureasca si sa-ti curateasca sufletul cu boala si pedeapsa trupului, ca un pururea purtator de grija ce este pentru viata si mantuirea ta. Tu, faptura fiind, pentru ce sa te mahnesti si sa te scarbesti asupra Facatorului tau, care te-a facut din nefiinta intru fiinta si dintru ce nu erai intru ceea ce esti ? Acela, vazandu-ti si

cunoscandu-ti stricaciunea si bolnavirea sufletului, pe care ai castigat-o prin pacatele trupului tau, vrea iarasi sa o lamureasca si sa o tamaduiasca prin boala si pedeapsa trupului tau, precum Insusi stie cum si ce sa faca. Iar tu, frate, cu tot sufletul si vointa, primeste toate intocmai, cele ce iti vin tie dupa voia Lui, cele iuti si amare ca si cele dulci, caci toate sunt bune si folositoare care iti vin cu voia lui Dumnezeu. Multumeste bunei Lui vointe si te roaga Lui sa-ti dea rabdare pana in sfarsit. Asa fa, frate, si te vei mantui.

10) Un batran oarecare avea un ucenic iscusit si foarte inletept. Iar odata maniindu-se pe el, l-a gonit de la sine. Acela fiind gonit si iesind din ograda si chilia batranului sau, sedea afara, rabdand barbateste. Dupa aceea, iesind batranul afara din chilie si vazandu-l pe dansul sezand si plangand, s-a umilit cu inima si s-a bucurat foarte de acesta, caci el socotea ca daca l-a gonit se va fi dus si de aceea nu mai avea nadejde sa-l mai vada vreodata, stiind ca fara nici o vina, cu mania sa, l-a gonit si-i parea foarte rau de el. Iar daca l-a vazut, de bucurie i s-a inchinat pana la pamant, zicand : o, sluga buna si ucenice al lui Hrisios, iata, smerenia si rabdarea ta a biruit mania, iutimea si neputinta mea ! Mergi, frate, in chilie si de acum inainte tu sa-mi fii mie batran si eu voi fi tie ucenic, devreme ce tu cu smerenia si rabdarea ta ai intrecut batranetele mele.

11) Zis-a un parinte oarecare : cand vei vedea intaratarea, tulburarea si venirea paganilor asupra crestinilor, atunci fugi si tu si te ascunde, pe cat vei putea, dar sa nu te dai pe tine in mainile paganilor prigonitori, parandu-ti-se ca mare lucru vei face de te vei da singur in mainile lor. Ca Dumnezeu nu voieste cele ce sunt mai presus de putinta, desi sfintii mucenici singuri, de buna voia lor s-au dus si s-au dat in mainile prigonitorilor, dar prin oarecare descoperire dumnezeiasca faceau aceasta. Iar tu, cand ti se va intampla fara de voia ta sa cazi cumva in mainile paganilor prigonitori, cu buna nadejdea lui Hristos sa rabzi vitejeste toate ispitele si muncile ce ti se vor intampla, pana la moarte. Iar cel ce nu fuge de ispite, ci se da singur de buna voia sa intr-insele, acela sa piara intr-insele, ca noi avem porunca sa ne pazim de ispite pe cat vom putea si sa ne rugam pururea lui Dumnezeu, zicand : Doamne, nu ne duce pe noi intru ispite !

12) A fost intrebat un batran de catre un frate, care zicea : pentru ce ma trandavesc in chilia mea, sezand ? Si a raspuns : pentru ca inca nu ai vazut nici odihnia aceea care se nadajduieste, nici munca aceea care va sa fie. Ca de le-ai fi vazut chiar de ar fi fost chilia ta plina cu viermi, incat sa fii infundat intr-insii pana in gat, ai fi rabdat fara a te trandavi.

13) Un frate l-a intrebat pe un batran, zicand : gandurile mele se raspandesc si eu ma necajesc. Raspuns-a lui batranul : tu sezi in chilia ta si ele iarasi vin. Ca precum o magarita de va fi legata, iar manzul ei fiind slobod va alerga incoace si incolo si oriunde se va duce, iarasi la mama se va intoarce, asa si gandurile celui ce rabda pentru Dumnezeu in chilia sa, desi putin se vor raspandi, iarasi se intorc la el.

14) Povestit-a unul din parinti, zicand : fiind eu in Exorinho, au venit frati saraci acolo sambata seara, sa ia milostenie si cand dormeam noi, unul dintr-insii avand numai o rogojina din care jumatate era pe deasupra lui si jumatate dedesubt, ingheta de frig, caci era ger mult. Deci eu iesind pentru trebuinta udului, l-am auzit cand se chinuia si tremura

de frig, cum se mangaia pe sine si zicand lui Dumnezeu : multumesc, Tie, Doamne, pentru toate bunatatile Tale pe care le faci cu mine, caci cati sunt acum in fiare, iar altii cu picioarele bagate in butuc si nici udul lor nu pot sa si-l faca, iar eu ca un imparat imi intind picioarele. Eu auzindu-l, am povestit acestea fratilor spre zidirea si folosul lor.

15) Un frate fiind in Pustie si linistindu-se in chilie, era luptat de trandavie ca sa iasa din chilie si-si zicea : pentru ce te trandavesti, ticaloase si cauti sa iesi din chilie ? Au nu-ti este tie deajuns aceasta, desi nici un lucru bun nu faci ? Pe nimeni nu smintesti si nu necajesti, si nici tu singur nu te smintesti si te necajesti de cineva. Cunoaste de cate rele te-a izbavit Domnul. Nu graiesti cuvinte desarte, nu auzi cele ce nu sunt de folos, nu vezi cele ce te vatama. Numai un razboi ai, al trandaviei si puternic este Dumnezeu ca si pe acesta sa il strice, daca cu smerenie si zdrobire de inima neincetat vei cadea la El si vei chema ajutorul Lui. Iti cunoaste Dumnezeu si neputinta ta cea intru toate si nu sloboade asupra ta sa te ispitesti mai presus de ceea ce poti. Acestea si altele ca acestea zicand fratele catre sine, multa mangaiere primea prin darul lui Dumnezeu. Aceasta invatatura o avea el de la sfintii parinti care imbatranisera in pustie si din nevointa se imbogatisera cu mare apropiere catre Dumnezeu.

16) A fost intrebat un batran : pentru ce niciodata nu te-ai trandavit ? Si a raspuns : pentru ca in fiecare zi astept sa mor.

17) Se povestea despre episcopul Oxirinhului, anume Apfi, ca atunci cand era in pustie, multe nevointe si grele patimiri facea, iar dupa ce s-a facut episcop a voit sa faca aceleasi nevointe si grea patimire si in lume, dar nu a putut. De aceea s-a aruncat inaintea lui Dumnezeu, zicand : nu cumva pentru episcopie s-a departat de la mine darul ? Si i s-a descoperit cum ca nu s-a departat, ci ca era acolo pustie si nefiind om Dumnezeu il ajuta; iar aici este lume si oamenii il ajuta.

18) Pe un frate l-a muscat odata un sarpe si a intrat intr-o cetate ca sa caute sa se vindece. Iar o femeie evlavioasa si tematoare de Dumnezeu l-a primit si il ingrijea. Deci dupa ce a simtit putina usurare, a inceput diavolul sa-i semene ganduri rele spre ea, iar aceea venind sa-l trateze, fratele a apucat-o de mana. Ea, pricepand razboiul vrajmasului, i-a zis lui : nu asa, parinte, ai pe Hristos, esti imbracat intru Hristos, esti imbracat in chip ingeresc. Adu-ti deci aminte de scarba si de cainta pe care o s-o ai multa vreme sezand in chilie ! Adu-ti aminte de suspinurile si lacrimile pe care o sa le versi multa vreme si de alta rea patimire, pe care o s-o patimesti pentru putina si rea dulceata. Iar el auzind acestea de la acea inteleapta femeie, s-a rusinat si nici la fata ei nu putea sa caute si de aceea voia sa fuga. Dar ea, luandu-l cu milostivirea lui Hristos, i-a zis : nu te rusina si nu te duce, nevindecandu-te inca desavarsit, ci mai asteapta putin ca mai ai trebuinta tu ca sa te cauti, iar gandurile acelea nu au fost ale sufletului tau cel curat, ci de la vrajmasul diavol. Si asa, induplecandu-l sa mai astepte putin si vindecandu-l, l-a slobozit cu merinde, in pace.